

عنوان مقاله:

تبیین آموزه های اخلاقی قرآن در خیالی نگاری های مذهبی

محل انتشار:

فصلنامه اخلاق، دوره 15، شماره 35 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 49

نویسنده:

زینب حکمت - دانشگاه هنر اصفهان

خلاصه مقاله:

نسبت میان هنر و اخلاق همواره از مهم ترین و بنیادی ترین مباحث نظری هنر بوده است. خیالی نگاری یکی از سبک های نقاشی عامیانه ایرانی است که قدمت (آثار اسلامی- شیعی) آن به دوران آل بویه می رسد و پیوندی مستقیم با دین و اعتقادات مردم ایران دارد. هر یک از روایت هایی که در نقاشی های خیالی نگاری تصویر شده، منظور و هدفی داشته و در پی بیان مضمونی بوده است، که با مطالعاتی رویکرد محور می توان به خوانش نظام مند این آثار پرداخت. در تحقیقاتی که تاکنون انجام پذیرفته، از منظر اخلاق قرآنی به چستی این مضامین از منظر اخلاق قرآنی پرداخته نشده است. در این مقاله، برای تعریف اخلاق، مبانی انسان شناختی اخلاق و ارتباط آن با هنر از نظریات علامه طباطبایی بهره مند گردیده، تا با بهره گیری از روش توصیفی-تحلیلی و مبانی پارادایمی تفسیری-فلسفی به این پرسش اصلی پاسخ دهد که خیالی نگاری های مذهبی بر اساس کدام مبانی اخلاقی شکل گرفته اند همچنین هدف دست یابی به اصول اخلاقی ذکر شده در این نقاشی ها است. در همین راستا پس از بیان دسته ای از مبانی نظری به بیان مفاهیم و مبانی انسان شناسی اخلاقی علامه طباطبایی به بررسی عوالم سه گانه و عوامل سعادت انسان و نمود آن در نمونه هایی از خیالی نگاری های مذهبی پرداخته که در قالب جداولی ارائه شده است. بر اساس بررسی های انجام شده می توان نتیجه گرفت، با اقتباس از نگاه قرآنی علامه، یکی از بایسته های خیالی-نگاری های مذهبی، به نمایش درآوردن آموزه های اخلاقی اسلامی و قرآن است و خالقان این آثار با آگاهی از آموزه های اخلاقی و مبانی اسلام به خلق این آثار پرداخته اند و این نقاشی ها کاربردی رسانه ای جهت آموزش این اصول اخلاقی در میان عوام جامعه داشته است.

کلمات کلیدی:

هنر دینی، خیالی نگاری مذهبی، انسان شناسی اسلامی، اخلاق قرآنی، علامه طباطبایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/979195>

